

Apokrif iratok: Jakab protoevangéliuma

Mária születése és annak előzményei

I. 1. A tizenkét törzs történetében olvassuk, hogy a dúsgazdag Joachim kétszeres áldozatot készült bemutatni az Úrnak, mert a következőképp gondolkodott magában:

- A többlet az egész népé lesz, az engesztelő áldozat pedig az Úristené, bűneim bocsánatára.

I. 2. Elérkezett az Úr nagy ünnepe, Izrael fiai készültek bemutatni áldozatukat, Joachimnak azonban útját állták:

- Nincs jogod, hogy elsőként mutasd be áldozatodat – figyelmeztette Ruben -, hiszen nem nemzettél sarjat Izraelnek!

I. 3. Joachim felettébb elszomorodott; ment is mindjárt, hogy megvizsgálja a tizenkét zsidó törzs lajstromát, miközben magában így beszélt:

- Átnézem a tizenkét zsidó törzs lajstromát, vajon én vagyok-e az egyetlen, aki nem nemzett sarjat Izraelnek.

És az átvizsgálás során azt találta, hogy az igazak mindegyike támasztott Izraelnek sarjakat. Eszébe jutott az ősatya, Ábrahám is, hogy azt késő öregkorában ajándékozta meg fiával, Izsákkal, az Úristen. **I. 4.** Joachim tehát igen szomorkodott, nem is került a felesége színe elé, hanem bevette magát a pusztaságba, ott vert sátrat, hogy negyven nap és negyven éjjel böjtöljön.

- Nem távozom innen, sem ételért, sem italért – mondta magában -, míg az én Uram és Istenem rám nem tekint. Az imádság lesz ételem és italom.

II. 1. Felesége, Anna, kettős bánatán bánkódott, két keservét keseregte:

- Keserves lesz az özvegységem, keserves a meddségem!

II. 2. Elérkezett az Úr nagy ünnepe. Akkor szolgálólánya. Judit, így szólott hozzá:

- Meddig gyötrőd még a lelkedet? Lám, elérkezett az Úr nagy ünnepe, nem szabad siránkoznod. Inkább vedd ezt a fejkötőt, melyet a munkavezető ajándékozott nekem: én amúgysem köthetem fel, elvégre a szolgálólányod vagyok, a fejkötőn pedig királyi jel van.

II. 3. – Hagyj engem békén – tiltakozott Anna. – Nem magam miatt siránkozom: az Úristen gyötört meg ennyire... Csak nem egy gazember adta neked a fejkötőt? Azért jöttél, hogy vétkeidben cinkosoddá tegyél?

- Mi rosszabbat kívánhatnék rád azért, hogy nem fogadsz nekem szót?! – felelt vele a szolgálólány, Judit. – Az Úristen amúgy is elzárta a méhedet, hogy ne hozhasson gyümölcsöt Izraelnek!

II. 4. Anna nagyon elszomorodott, de azért levetette gyászruháját, fejet mosott, menyegzői ruháját öltötte magára, aztán kilenc óra tájban lement a kertjébe sétálni. Végül egy babérfa tűnt elébe, az alatt letelepedett, s kis pihenés után így kezdett fohászolni a Mindenhatóhoz:

- Atyáim Istene, áldj meg engem és hallgasd meg könyörgésemet, ahogyan megáldottad ősanányunkat, Sárát, hiszen fiúval ajándékoztad meg, Izsákkal!

III. 1. És Anna az égre szegezte tekintetét. De mikor a babérfán egyszerre madárfészket pillantott meg, magában keserű panaszra fakadt:

- Ó jaj, ugyan ki nemzett engem, ugyan milyen anyaméh hozott a világra? Gyalázatnak születtem, annak tekintenek Izrael fiai! Ócsárlás és gúny lett az osztályrészem, elkergettek az én Uram és Istenem templomából...! **III. 2.** Ó jaj, hová tartozom én? Nem tartozom az égi madarak közé, mert az ég madarai is termékenyek előttem. Uram... Ó jaj, hová tartozom én? Nem tartozom az oktalan háziállatok közé sem, mert az oktalan állatok szintén termékenyek előttem, Uram... Ó jaj, hová tartozom én? Nem tartozom még a szárazföld vadjai közé sem, mert a szárazföld vadállatai ugyancsak termékenyek előttem, Uram... **III. 3.** Ó jaj, hová tartozom én? Nem tartozom ehhez a földhöz sem itt, mert ez a föld szabott időben meghozza a maga gyümölcseit és magasztal Téged, Uram...!

IV. 1. Ekkor elébe állt az Úr anyyala.

- Anna, Anna – hangzott a szózat -, az Úristen meghallgatta kérésedet. Foganni fogsz és szülni, s egyszer a te sarjadról beszél majd az egész földkerekség!

- Úgy igaz, ahogyan él az Úr, az Isten – fogadkozott Anna -, szüljek akár fiút, akár leányt, áldozati ajándéku viszem az én Uram és Istenem elé! Az Ő szolgálatára lesz a gyermek élete legvégső napjáig!

IV. 2. Egyszer csak két hírvivő érkezett:

- Nézd csak – figyelmeztették -, férjed, Joachim van érkezőben a nyájaival!

Közben ugyanis az Úr anyyala leszállt Joachimhoz.

- Joachim, Joachim – mondta neki -, az Úristen meghallgatta a kérésedet. Térj haza innen. Íme feleséged, Anna, a méhében fogant.

IV. 3. Joachim tehát tüstént hazatért, összehívta a pásztorait és meghagyta nekik:

- Hozzatok ide nekem tíz bárányt, csupa hibátlan és makulátlan jószágot. Ezt a tíz bárányt szánom az Úristennek. És hozzatok nekem tizenkét gyenge húsú borjút is, mert ez a tizenkét borjú lesz a papoké és a vénéké, azonkívül még száz kecskét – ezt a száz kecskét kapja majd a nép apraja-nagyja!

IV. 4. Így hát Joachim érkezőben volt a nyájaival. Anna kiállt a kapuba, s mihelyt megpillantotta a nyájaival közeledő Joachimot, nyomban odaszaladt hozzá, s a nyakába csimpaszkodva újságolta:

- Most már tudom, hogy az Úristen gazdagon megáldott. Mert lám, az özvegy nem özvegy többé, lám, a meddő asszony méhében fogant!

Joachim az első nap megpihent otthonában. **V. 1.** Másnap azonban már vitte is ajándékait.

- Talán irgalmas lesz hozzám az Úr – mondogatta magában. – Akkor úgy intézi, hogy a pap homlokpártája láthatóvá váljék számomra.

Joachim tehát bemutatta áldozatát, s szemét mindaddig a homlokpártára szögezte, míg a pap fel nem lépett az Úr oltárához. Nem látta a pártán, hogy bűnös volna.

- Most már tudom – örvendezett Joachim -, hogy az Úr irgalmas hozzám, mert minden bűnömet megbocsájtotta!

És megigazultan távozott a templomból, hogy hazatérjen.

V. 2. Anna hónapjainak száma pedig betelt; körülbelül hat hónap múlva, a hetedikben megszült.

- Fiú vagy leány? – kérdezte a bábától.

- Leány – válaszolt a bába.

Mire Anna ujjongva kiáltotta:

- Felmagasztosította lelkemet ez a mai nap!

És lefektette az újszülöttet. Mikor aztán a napok száma betelt, Anna lemosta magáról tisztátalanságát és mellét nyújtotta a csecsemőnek, akit Máriának nevezett el.

Mária a Templomban

VI. 1. A kisleány napról napra növekedett. Hat hónapos korában anyja letette a földre, hogy próbát tegyen, vajon megáll-e a lábán. A kis Mária pedig hat lépést tipegve tért meg anyja ölelő karjaiba. Anna felkapta őt és kijelentette:

- Ahogyan igaz, hogy él az én Uram és Istenem, úgy nem jársz te sem ezen a földön mindaddig, míg el nem viszlek az Úr templomába!

De a hálósobáját is valóságos szentéllé alakította át, s meg nem engedte, hogy Mária testét valamilyen közönséges vagy tisztátalan éték járja át, melléje pedig a zsidók leányait hívta, csupa szeplőtelen szüzet, azok szórakoztatták. **VI. 2.** Így jött el a leányka első születésnapja. Joachim nagy fogadást adott, amire meghívta a főpapokat, a papokat és az írástudókat, a véneket és Izrael egész népét. Mikor bemutatta Máriát a papoknak, ők a következő szavakkal mondtak áldást rá:

- Atyáink Istene, áldd meg ezt a gyermeket, add, hogy a neve emlékezetes legyen örökké, minden nemzetség előtt!

A nép rázúgta:

- Úgy legyen, ámen.

Aztán a főpapoknak mutatták be a kisleányt, akik szintén megáldották, a következő szavakkal:

- Magasságok Ura, tekints erre a gyermekre, áldd meg őt a legeslegnagyobb áldással, olyannal, ami már nem fokozható!

VI. 3. Anna most felkapta Máriát, hálósobája szentélyében a mellét nyújtotta neki, s közben himnuszt zengett az Úristenhez:

- Himnuszt zengek az én Uramhoz és Istenemhez, mert tekintetét rám fordította és megszabadított engem ellenségeim gúnykacajától, mert megadta méhemnek az én Uram és Istenem azt a gyümölcsöt, mely igazságosságából fakad, s amely egy ugyan, de az Ő színe előtt mégis sokkal ér fel... Ki fogja hírül vinni Ruben fiainak, hogy Anna szoptat? Halljátok csak, halljátok, Izrael tizenkét törzse: Anna szoptat!

Azzal lefektette Máriát hálósobája szentélyében, kiment és ott sürgött-forgott a vendégek között, akik a lakoma végeztével vidáman indultak haza, dicsőítve Izrael Istenét. **VII. 1.** A gyermek fölött pedig hónap múlt hónap után: lassan kétéves lett.

- Vigyük őt az Úr templomába – javasolta akkor Joachim. – Teljesítsük ígéletünket, melyet születésekor tettünk, hogy a Mindenható valami bajt ne küldjön ránk, ajándékunkat vissza ne utasítsa!

- Várjunk, míg hároméves nem lesz – vetette ellen Anna. – Hogy ne függjön annyira apjától vagy anyjától.

- Várjunk – egyezett bele Joachim.

VII. 2. Mikor aztán a gyermek hároméves lett, Joachim elhatározta magát:

- Hívjuk a zsidók szeplőtelen leányait, mindegyik fogjon mécseset és tartsa magasra, s lobogva égjenek a mécsesek, nehogy hátat fordítson a leány, nehogy visszahúzza őt a szíve, el az Úr templomától!

Így is cselekedtek, mígnem felértek az Úr templomához. Ott a pap fogadta Máriát, csókkal és áldó köszöntéssel:

- Felmagasztalta az Úristen a te nevedet minden nemzedék előtt, és az idők teljességében általad fogja Izrael fiai elé tárni a megváltást!

VII. 3. Azzal leültette volna az oltár harmadik lépcsőjére. Az Úristen azonban kiárasztotta kegyelmét Máriára, aki kis lábaival nyomban táncra perdült – és Izrael egész háza a szívébe zárta őt. **VIII. 1.** Szülei tehát elindultak hazafelé, s közben csodálattal és hálával elteltlen dicsőítették a Mindenható Istent, hogy leányuk nem menekült vissza hozzájuk. Mária pedig ezentúl a templomban élt, mint galamb a fészken, eledelét egy angyal kezéből kapta. **VIII. 2.** Mikor tizenkét éves lett, a papok tanácsot tartottak.

- Íme, Mária, tizenkét éves lett az Úr templomában – töprengtek. – Mitévők legyünk vele, hogy be ne szennyezze a mi Urunk és Istenünk szentélyét?

Végül ezt mondták a főpapnak:

- Tiszteld amúgy is az Úr oltárához állít, menj hát be és imádkozz Máriáért, s amit majd kinyilatkoztat neked az Úristen, azt fogjuk cselekedni.

VIII. 3. A főpap tehát felöltötte a tizenkét csengővel ékesített palástot, és bement a szentek szentjébe, hogy imádkozzék a leányért. S lám, elébe állt az Úr anyála:

- Zakariás, Zakariás – szólította meg -, menj ki és hívd gyűlésbe a nép özvegy férfiai. Mindegyikük hozzon magával botot, s amelyiküknek az Úristen jelet mutat, annak legyen felesége a leány!

Tüstént útnak indultak a hirdető, bejárták körös-körül egész Júdeát, felharsant az Úr harsonája: s íme, egyhamar összesereglettek az özvegyek mind. **IX. 1.** József szintén félredobta az ácsfejszóját, és maga is eljött otthonról a gyűlésbe. Mikor már együtt voltak, bottal a kézben odajárultak a főpap elé. A főpap elvette tőlük a botokat, aztán bement a templomba imádkozni. Imája végeztével újra fogta a botokat, kiment, kinek-kinek visszaadta a magáét – jel egyikén sem volt. Utoljára József vette át a botját, s lám: a botból galamb röppent fel, és József fejére szállt. Ekkor megszólalt a főpap:

- József, József, neked jutott osztályrészül, hogy az Úr szüzét magadhoz vedd, neked, hogy a gondját viseld!

IX. 2. De József vonakodott:

- Fiaim vannak, öreg vagyok magam is, ez meg fiatal leány! Még majd nevetség tárgya leszek Izrael fiai előtt...!

- József – intette a főpap -, féld a te Uradat és Istenedet, emlékezz csak, mit tett az Úr Dátánnal, Abirónnal és Koréval, hogy nyílt meg alattuk a föld, és hogyan nyelte el mindannyiukat, mert szembeszegültek Vele! Vigyázz, József, nehogy most nálad, a te házad táján történjen meg ugyanez!

IX. 3. Józsefet megdöbentették a szavak. Átvette hát a leányt, hogy a gondját majd ő viselje, s közben ezt mondta neki:

- Mária, magamhoz vettelek az Úr templomából. Egyelőre otthagylak téged a házamban. Nekem néhány építkezéssel van dolgom oda megyek, de nemsokára hazatérek hozzád. Addig az Úr őriz majd!

Mária, az Úr választottja és a szeplőtelen fogantatás

X. 1. A papok tanácsot tartottak.

- Készíttessünk függönyt az Úr temploma számára – határozták el. És a főpap kiadta a parancsot:

- Hívjatok hozzám szeplőtelen leányokat Dávid törzséből!

A templomszolgák szétszéledtek, hogy ilyen leányokat keressenek: fel is kutattak közülük hetet. A főpapnak azonban eszébe jutott, hogy a kis Mária Dávid törzséből való, s szintén szeplőtelen az Úr előtt. Így a szolgák elmentek, és őt is odavezették. **X. 2.** Aztán mindannyiukat bevitték az Úr templomába, ahol a főpap kiadta nekik az utasítást:

- Húzzatok sorsot egymás között, melyiktek fonja az arany- és az azbesztfonalat, melyiktek a lent, a selymet, a kék, a skarlátvörös és a mélybíbor színűt!

Máriának a sorshúzás a skarlátvöröst és a mélybíbort juttatta; fogta hát az anyagot és hazament. (Akkor történt ez, amikor Zakariás megnémult, és tisztében Sámuel helyettesítette, míg csak Zakariás hangja vissza nem tért.) Máris hozzálátott a fonáshoz: a skarlátvörössel kezdte. **XI. 1.** Egyszer – éppen fogta a korsót, kiment a házból, hogy vizet merítsen – egy hang ekképpen köszöntötte:

- Üdvöz légy, kegyelemmel teljes! Az Úr veled van, áldott vagy te az asszonyok között!

Mária körülnézett, jobbra is, balra is, honnan jön a hang, aztán minden ízében reszketve ment vissza szobájába. Letette a korsót, elővette a mélybíbor anyagot, és újra a székére ült, hogy a bíbort is megfonja. **XI.2.** És lám, egyszer csak elébeállt az Úr anyala.

- Ne félj, Mária – bátorította -, mert kegyelmet találtál a mindenség Ura előtt: foganni fogsz az Ő Igéjétől!

Az angyali szó hallatára Mária zavarba esett:

- Én? – kérdezte. – Foganni fogok az Úrtól, az élő Istentől...? Ahogyan a többi asszony a szülésig eljut?!

XI. 3. De az előtte álló angyal felvilágosította:

- Nem úgy, Mária. Isten ereje árnyékol be majd, szent szülöttedet tehát a Magasságos fiának fogják hívni. Add neki a 'Jézus' nevet, mert Ő lesz az, aki népét megváltja bűneitől!

És Mária engedelmesen mondta:

- Szolgálólánya vagyok az Úrnak: íme, itt állok előtte. Legyen nekem a te szavaid szerint.

XII. 1. Mikor aztán Mária kész lett mind a vörös, mind a bíborszínű fonallal, elvitte a papnak. A pap átvette tőle, és áldást mondott rá:

- Mária, felmagasztalta a te nevedet az Úristen! Áldott leszel a föld minden nemzetsége előtt!

XII. 2. Máriát boldoggá tették szavai; így ment el unokanővéréhez, Erzsébethez, s kopogtatott az ajtón. Erzsébet a kopogtatásra eldobta a skarlátszín fonallal telő orsót, odaszaladt az ajtóhoz, kinyitotta neki, és áldó szavakkal köszöntötte:

- Hát lehetséges ez? Az én Uram anyja látogat el hozzám...?! Mert lám, méhemben tánkra perdült a magzat, és megáldott téged!

Mária azonban elfelejtkezett arról a szent titokról, melyet Gábrriel angyal a tudomására hozott. Az égre szegezte tekintetét, úgy rebegte:

- Ugyan ki vagyok én, hogy íme, a föld összes asszonyai ilyen dicséretekkel halmoznak el?!

XII. 3. Három hónapig időzött Erzsébetnél, közben napról napra gömbölyödött a hasa; ezért aztán félelmében hazament, s többé nem mutatkozott Izrael fiai előtt. Éppen tizenhat éves volt, mikor ez a szent titok beteljesült rajta. **XIII. 1.** Hatodik hónapjába lépett már, mikor építkezéseiről egyszer csak megérkezett József. Mihelyt belépett a házba, tüstént észrevette, hogy Mária terhes. És József verte a fejét, levetette magát a földre, s a zsákszöveten jajgatott és kesergett:

- Milyen arccal néztek most az Úristenre? Hogyan imádkozzam ezért a leányért? Hiszen szűzen vettem át őt az Úristen templomából, de nem örködtem jól felette... Ki az, aki orvul ellenemre tört? Ki követte el házamban ezt a gázságot? Ki rabolta el tőlem, ki becsstelenítette meg őt...?! Csak nem Ádám története ismétlődik rajtam? Ádámval az ima órájában történt a baj: jött a kígyó, egyedül találta Évát, álnokul félrevezette és megrontotta – velem is így esett...

XIII. 2. József felkászálódott a zsákszövevről, behívta Máriát és felelősségre vonta:

- Te, akit Isten vett a gondjaiba, mit tettél? Elfeledkeztél a te Uradról és Istenedről...? Miért alacsonyítottad le a lelkedet, noha a szentek szentjében nevelkedtél, noha eledeledet egy angyaltól kaptad?

XIII. 3. Mária keserű könnyekre fakadt, úgy bizonygatta:

- Én tiszta vagyok, és férfit nem ismerek!

- Akkor hát honnan van a hasadban ez a magzat? – faggatta József.

- Olyan igaz, mint ahogy az én Uram és Istenem él – fogadkozott Mária -, nem tudom, honnan került belém!

XIV. 1. József nagyon megijedt. Nem zaklatta tovább Máriát, csak magában latolgatta, mit tegyen vele.

- Ha hallgatok a vétkéről – töprengett -, még majd megvádolnak, hogy lábbal tapostam az Úr törvényét. Ha viszont kinyilvánítom Izrael fiai előtt, milyen állapotban van...? Meglehet, egy angyal magzatát hordozza, s félek, akkor meg az lesz a vád ellenem, hogy ártatlan vért szolgáltattam ki a halálos ítéletnek... Mit tegyek hát vele...? Feltűnés nélkül fogok tőle elválni!

Így esteledett rá. **XIV. 2.** És íme, álmában megjelent neki az Úr angyala:

- A leány miatt ne aggódj – nyugtatta meg. A magzat, melyet hordoz, a Szentlélektől való! Mária fiút fog szülni neked, s te Jézusnak nevezed majd el, mert Ő lesz az, aki népét megváltja bűneitől!

Álmából felserkenve József dicsőítette Izrael Istenét, aki ilyen kegyelemben részesítette; és ettől fogva féltő gonddal vigyázott Máriára. **XV. 1.** Egy alkalommal betért hozzá az írástudó Annás.

- József – kérdezte -, miért nem jelentél meg az összejövételünkön?

- Fárasztó volt az utam – válaszolta József-, az első napot pihenéssel töltöttem.

Annás ekkor megfordult, és észrevette, hogy Mária teherben van. **XV.2.** Alig lépett ki a házból, már sietett is a paphoz a hírrel:

- Íme, József, akiért kezességet vállaltál, súlyosan vétett a törvény ellen!

- De hát mi történt? – kérdezte a főpap.

- Annak idején átvett egy szüzet az Úr templomából – magyarázta Annás. – És ezt a szüzet József bemocskolta, titkon élt vele házasetet, és nem hozta nyilvánosságra Izrael fiai előtt!

- József tette volna ezt? – döbönt meg a főpap.

- Küldd el a templomszolgákat – erősködött Annás -, akkor megbizonyosodhatsz afelől, hogy a leány terhes!

A templomszolgák tehát elmentek, úgy találták a leányt, ahogyan Annás mondta; ezért nyomban a templomhoz kísérték őt, hogy törvény elé állítsák.

XV. 3. Mária – kérdezte a főpap -, miért tetted ezt? Miért alacsonyítottad le a lelkedet? Elfeledkeztél a te Uradról és Istenedről, noha a szentek-szentjében nevelkedtél, noha eledeledet egy angyaltól kaptad...?! Te, aki hallgattad az angyalok himnuszait, aki táncoltál előttük, hogyan vetemedhetél ilyesmire?!

Mária keserű könnyekre fakadt, úgy bizonygatta:

- Amilyen igaz, hogy él az Úr, az Isten, úgy vagyok én tiszta Őelőtte és férfit nem ismerek!

XV. 4. A főpap most Józsefhez fordult:

- Miért tetted ezt?

De József is tagadott:

- Amilyen igaz, hogy él az én Uram és Istenem, él az Ő Felkentje és az Ő igazságának Tanúja, úgy vagyok én tiszta! Sohasem érintettem ezt a leányt!

- Ne tégy hamis tanúságot – intette a főpap -, hanem mondd meg az igazat! Eltitkoltad, hogy házasetet élsz vele, nem hoztad tudomására Izrael fiainak! Nem hajtottál fejet az Úr mindenható keze előtt, hogy áldott legyen a te magzatod! **XVI. 1.** S mert erre József elnémult, a főpap folytatta: – Add vissza a leányt, akit az Úr templomából vettél át!

S bár József szemét elborították a könnyek <...>, a főpap így határozott róluk:

- Most megitatlak benneteket az Úr próbájának vizével, akkor majd a ti szemetekben is nyilvánvaló lesz, hogy bűnösök vagytok!

XVI. 2. Azzal a főpap nyomban vizet vett, megította vele Józsefet, és kiküldte a pusztaságba – József azonban épen és sértetlenül tért vissza. Megította a leányt is, szintén kiküldte a pusztaságba – csak hogy ő szintén épen és sértetlenül érkezett vissza. Az egész nép csak ámult, hogy semmiféle bűn nem nyilvánult meg bennük, a főpap pedig kijelentette:

XVI. 3. – Ha az Úristen nem nyilvánított bűnösnek, én sem ítélek el benneteket!

És mindkettőjüket elbocsájtotta. József maga mellé vette Máriát, hazatért otthonába, túlárado örömmel dicsőítve Izrael Istenét.

Jézus születése

XVII. 1. Akkortájt Augustus császár rendeletet adott ki, hogy írják össze a júdeai Betlehem lakosait. József töprengőbe esett:

- A fiaimat még csak összeíratom – de mitévő legyek a leánnyal? Milyen címen írassam össze őt? Mint a feleségemet? Ezt restelném. Talán mint saját leányomat? Hiszen Izrael fiai tudják, hogy nem leányom...! Ha az összeírásra felvirrad az Úr napja, majd elvállik, mi az Ő akarata!

XVII. 2. Felnyergelte a szamarat, Máriát a hátára ültette; egyik fia vezette az állatot, Sámuel mögötte ment. Jó három mérföldet megtettek már – egyszer csak József hátrapillantott, és észrevette, hogy Mária arca gondterhelt.

- Biztosan a terhesség kínozza – vélekedett, de mikor később újra hátrapillantott, és mosolyogni látta, faggatni kezdte őt: – Mi van veled, Mária? Nézem az arcodat: hol mosolyogsz, hol gondterhelt vagy!

- Csak azért, József – válaszolta Mária -, mert két népet látok lelki szemeimmel, az egyik sír és jajgat, a másik meg boldog és önfeledten örül.

Az út felénél jártak, **XVII. 3.** mikor Mária megszólalt:

- József, vegyél le a számról. Sürget itt bennem a gyermek: világra szeretne jönni.

József levette őt, de tanácstalan volt:

- Hová vigyelek? Hol talállok védett helyet, hogy szülhess? A vidék lakatlan...!

XVIII. 1. Csak egy barlangot talált arrafelé, oda vitte hát Máriát, mellette hagyta a fiait, ő maga pedig elindult, hogy zsidó bábát keressen Betlehem környékén.

XVIII. 2. Én, József, mentem és mégsem mentem, néztem fel az égboltra, láttam, hogy mozdulatlan, fürkészttem a levegőt, láttam, hogy csodálattal figyel, láttam, hogy az ég madarainak a szárnya sem rebben. És néztem le a földre, láttam a kondért, a mellette heverő munkásokat, ahogyan kezüket a kondér felé nyújtják. De a szájukba vett ételt nem ették, a kondorból kivett falatot nem emelték tovább, a szájuk felé lendülő kéz nem lendült a szájukig: mindegyikük tekintete az égre szegeződött. **XVIII. 3.** Láttam, hogy terelik a birkákat, de a birkák nem mozdulnak; a juhász felemeli karját, hogy ösztökélje őket, de karja marad a magasban; néztem le a folyó vizére, láttam a kecskéket, szájuk már a víztükörhöz ért, mégsem ittak. Aztán egyszeriben minden mozgásba lendült újra. **XIX. 1.** Akkor egy asszonyra esett a tekintetem, aki a hegyről ereszkedett alá.

- Ember – szólított meg -, hová igyekszel?

- Zsidó bábát keresek – feleltem.

- Tehát zsidó vagy? – kérdezte.

- Igen – hagytam helyben.

- És ki az a nő, aki a barlangban szül? – faggatott tovább.

- A menyasszonyom – mondtam.

- Nem a feleséged? – folytatta a kérdezősködést.

- Ő Mária, aki az Úr Templomában nevelkedett – magyaráztam. Nekem jutott ugyan osztályrészül, hogy feleségül vegyem, de nem a feleségem: a Szentlélektől foganta magzatát.

- Igaz lehet ez? – lepődött meg a bába. József csak ennyit mondott neki:

- Gyere és nézd meg!

És elindult vele. **XIX. 2.** Hamarosan már ott álltak a barlang szájánál: a barlangot sötét felhő árnyékolta be.

- Felmagasztosult a lelke a mai napon – örvendezett a bába -, mert szemeim ma csoda dolgot láttak: megszületett Izrael üdvössége!

Ebben a pillanatban a felhő visszahúzódott a barlang elől, a barlang mélyéből pedig olyan ragyogó fényesség áradt, hogy szem el nem viselhettem. De lassan-lassan ez a fény is kihunyott, s végül láthatóvá vált a Csecsemő, amint világra jött, és elfogadta anyja, Mária mellét.

- Nagy nap nekem ez a mai – ujjongott fel a bába -, mert szemtanúja lehettem ennek a megfoghatatlan csodának!

XIX. 3. A bába távozott a barlangból, s mikor összeakadt vele Salómé, mindjárt elújságotta neki:

- Salómé, Salómé, megfoghatatlan csodáról számolhatok be! Szült egy szűz, pedig szűzi volta nem engedné!

- Ahogyan él az én Uram és Istenem, úgy igaz – erősködött Salómé: – amíg ujjammal meg nem tapintom, amíg meg nem vizsgálom a testét, el nem hiszem, hogy szűzen szült!

XX. 1. A bába tehát elment Máriához, és figyelmeztette:

- Mária, készülj fel, nem akármilyen próba vár rád!

Ennek hallatára Mária megtette az előkészületeket, Salómé pedig ujjával tapogatni kezdte a testét. De Salómé hirtelen feljajdult:

- Átok az én gonoszságomra és hitelenségemre! Miért is kísértettem az élő Istent...?! Lám, a kezemet tűz emészti, mindjárt odalesz...!

XX. 2. És Salómé térdre borulva könyörgött a Mindenhatóhoz:

- Ó atyáim Istene, emlékezz meg rólam, hiszen Ábrahám, Izsák és Jákob sarja vagyok! Ne szolgáltatass bennem intő példát Izrael fiainak, engedj engem vissza a szegényeimhez...! Te vagy a tudója, Mindenható Úr, hogy mindig a Te nevedben istápoltam őket, amiként a fizetséget is Tőled kaptam érte!

XX. 3. Ekkor elébe állt az Úr angyala.

- Salómé, Salómé – szólt hozzá -, a világ Mindenható Ura meghallgatta kérésedet. Nyújtsd kezedet a gyermek felé és vedd a karodba – Benne leled meg üdvösségedet és örömet!

XX. 4. Salómé örömmel eltelve lépett a Gyermekhez, s miközben karjaiba vette, így beszélt:

- Az Övé lesz hódolatom, mert Vele született meg Izrael királya!

És Salómé keze nyomban meggyógyul. Mikor aztán megigazultan távozott a barlangból, egyszer csak hangot hallott:

- Salómé, Salómé, ne híreszteld el a csodát, melynek szemtanúja voltál, míg csak a Gyermek Jeruzsálemben nem érkezik!

A mágusok jövetele és a betlehemi gyermekgyilkosság;

Zakariás halála

XXI. 1. József javában készülődött, hogy majd útra kelnek Júdeába, s lám, épp akkor nagy nyugtalanság támadt a júdeai Betlehemben, mert mágusok érkeztek, akik váltig ezt kérdezték:

- Hol van a zsidók királya? Láttuk a csillagot keleten, azért jöttünk, hogy bemutassuk előtte hódolatunkat!

XXI. 2. Mikor Heródes ennek hírére vette, félelem fogta el. Nyomban szolgákat küldött ki a mágusokért, egyszersmind pedig magához rendelte a főpapokat, s faggatóra fogta őket a praetoriumban:

- Mi van megírva a Felkentéről? Hol is születik? A főpapok felvilágosították:

- A júdeai Betlehemben. Így van megírva.

Heródes elbocsájtotta őket, s most már a mágusokat kezdte faggatni:

- Miféle jelét láttátok annak – kérdezte -, hogy király született?

- Láttunk egy csillagot – magyarázták a mágusok. – Feltűnően nagy volt, úgy ragyogott fel a többi csillag között, hogy mindet elhomályosította – más csillagot látni sem lehetett mellette. Így tudtuk meg, hogy Izraelnek királya született, s azért is jöttünk, hogy hódolatunkat bemutassuk előtte.

- Akkor hát menjetek és keressétek meg – mondta Heródes -, s ha rátaláltok, adjátok hírül nekem, hogy magam is odamehessek és bemutathassam előtte hódolatomat!

XXI. 3. A mágusok távoztak tőle, s íme, az a csillag, melyet keleten láttak, elvezette őket a barlanghoz, ott állapodott meg a Gyermekek feje fölött. Mikor a mágusok megpillantották bent anyjával, Máriával, kivették tarsznyájukból ajándékaikat, aranyat, tömjént, mirhát. **XXI. 4.** S mert az anyától utasítást kaptak, hogy ne menjenek Júdea felé, más úton tértek vissza szülőföldjükre. **XXII. 1.** Heródes, aki hamarosan belátta, hogy a mágusok becsapták, féktelen dühében kiküldte a fogdmegeit azzal a paranccsal, hogy két évtől lefelé mészárolják le az összes gyermeket. **XXII. 2.** A hír, hogy a gyermekeket felkoncolják, megrémítette Máriát: felkapta hát a kisfiát, bepólyázta és egy marhaistállóban, a jászolba rejtette. **XXII. 3.** Erzsébet fülébe szintén eljutott a hír, hogy a fiát keresik: ő meg Jánost kapta fel, s elindult vele, neki a hegynek. Nézelődött erre is, arra is, hol bújtathatná el, de nem talált rejtekhelyet. Erzsébet kétségbeesetten kiáltotta:

- Isten hegyorma, fogadj be engem, anyát a gyermekével!

Jártányi ereje sem maradt már, annyira félt; a hegy azonban tüstént meghasadt, és befogadta őt. És ez a hegy még fényt is bocsájtott be hozzá, mert velük volt az Úr anyála, és vigyázott rájuk.

XXIII. 1. Heródes egyre nyomozott János után, s végül Zakariášhoz is elküldte a szolgáit, akik az ő nevében az oltár előtt fogták vallatóra a főpapot:

- Hová rejtetted a fiadat?

Zakariáš válaszul csak ennyit mondott:

- Az én tisztetem Isten szolgálata, minden időmet az Ő templomában töltöm. Honnan tudjam, hol a fiam?

XXIII. 2. A szolgák elmentek, de mikor minderről részletesen beszámoltak Heródesnek, a király ingerülten fakadt ki:

- Még hogy az ő fia lesz Izrael jövőendő királya...?! Megint elküldte hozzá a szolgákat, s ezt üzenté általuk:

- Mondd meg az igazat: hová rejtetted a fiadat? Tudod, hogy véred fölött az én kezemnek hatalma van?

A szolgák elmentek, és átadták az üzenetet. **XXIII. 3.** Zakariáš válaszul így szólt:

- Akkor hál az Úr mártírja leszek. Vérem a tiéd. De a lelkemet magához veszi a Mindenható, mert ártatlan vért ontasz ki itt, az Úr templomának előcsarnokában!

És Zakariást csakugyan meggyilkolták, úgy pirkadatkor, Izrael fiai tehát nem is sejtették, hogy gyilkosság áldozata lett. **XXIV. 1.** De a reggeli ima idején, mikor a papok felvonultak, Zakariás nem fogadta őket a szokásos áldással. A papok megálltak és vártak rá, hogy majd imával köszöntsék, és együtt kezdjék dicsőíteni a Magasságos Istent. **XXIV. 2.** Telt-múlt az idő, Zakariás csak nem jött: már mindannyian rosszat sejtettek. Akkor egyikük bemerészkedett a szentélybe, s ott pillantotta meg vérbefagyott holttestét az Úr oltára mellett. Közben hang hallatszott:

- Zakariást meggyilkolták. És a vére kitörölhetetlenül idetapad, míg csak el nem jön a bosszúálló!

Ezeknek a szavaknak hallatára a pap megrettenve húzódott vissza a szentélyből, s kint rendre elbeszélte társainak, mit látott, mit hallott. **XXIV. 3.** Akkor már a többiek is bemerészkedtek, hogy lássák, mi történt. A templom tetőgerendái feljajdultak, ők maguk megszagatták ruháikat, gallérjától az alsó szegélyéig. Zakariás holttestét nem találták ugyan, de megtalálták a vérét – csak hogy az addigra kővé változott. Megrettenve jöttek hát el onnan, kihirdették, hogy Zakariás gyilkosság áldozata lett, ezt a nép mindegyik törzse tudomásul vette; aztán három nap és három éjszaka gyászolták és siratták Zakariást.

XXIV. 4. A harmadik nap elteltével a papok tanácskozni kezdtek, kit állítsanak Zakariás helyére. És választásuk Simeonra esett, neki ugyanis a Szentlélek jó előre kinyilvánította, hogy nem hal meg addig, míg testi valójában nem látja a Felkentet.

A szerző zárszava

XXV. 1. Én, Jakab, minekutána ezt a történetet Jeruzsálemben leírtam, a Heródes halálát követő zavargások miatt elvonultam a pusztába, míg Jeruzsálemben a zavargások el nem csitulnak. Itt fogom dicsőíteni a Mindenhatót, aki megadta nekem a tehetséget ahhoz, hogy történetemet írásba foglalhassam. **XXV. 2.** Az Úr kegyelme legyen minden istenfélő emberrel, ámen.

Mária története ez, Jakab elbeszélése.

Békesség megírójának és olvasójának! amonimi